

**Konačna objava
veljača 2023.**

*Odbor za međunarodne etičke standarde za
računovođe®*

Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa

IESBA

International
Ethics Standards
Board for Accountants®

PIOB certifikacija

IESBA teksta "*Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa*"

Odbor za javni nadzor (PIOB) nadgledao je proces utvrđivanja standarda tijekom cijelog procesa izrade Promjena Kodeksa koje su povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa (Standard), Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA).

Preporuke i pitanja od javnog interesa koja je PIOB postavio i koja su dostavljena IESBA-i tijekom procesa utvrđivanja standarda, dostupni su na internetskoj stranici PIOB-a.

IESBA je dao pisanu izjavu da je Standard razvijen u skladu s dogovorenim procesom i da je usklađen s javnim interesom iskazanim u konceptima i načelima Okvira javnog interesa (PIF), koji je implementiran u proces utvrđivanja standarda, a koji je dostupan na internetskoj stranici PIOB-a¹.

PIOB smatra da je Standard razvijen na način koji je dosljedan s dogovorenim procesom. PIOB također smatra da Standard uvažava javni interes koji je iskazan u konceptima i načelima PIF-a.

¹ https://ipiob.org/wp-content/uploads/2021/11/2020_15th-Anniversary.pdf

International
Ethics Standards
Board for Accountants®

Ovaj je dokument izradio i odobrio [Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe](#)® (IESBA).®

O IESBA

IESBA je neovisni globalni odbor za donošenje standarda. Misija IESBA-e je služiti javnom interesu donošenjem etičkih standarda, uključujući zahtjeve za neovisnost revizora, kojima se nastoji podići ljestvicu za etičko ponašanje i praksu za sve profesionalne računovođe kroz robustan, globalno primjenjiv [Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe \(uključujući Međunarodne standarde neovisnosti\)](#) (Kodeks).

IESBA vjeruje da jedinstveni set visokokvalitetnih etičkih standarda poboljšava kvalitetu i dosljednost usluga koje pružaju profesionalni računovođe, čime se doprinosi povjerenju javnosti u računovodstvenu profesiju. IESBA donosi svoje standarde u javnom interesu uz savjete IESBA [Konzultativne savjetodavne grupe](#) (CAG) i pod nadzorom [Odbora za javni nadzor](#) (PIOB).

Strukture i procese koji podržavaju poslovanje IESBA-e podupire Međunarodna zaklada za etiku i reviziju™ (IFEA).™

Autorska prava © veljača 2023. pripadaju Međunarodnoj federaciji računovođa (IFAC). Za informacije o autorskim pravima, zaštitnim znakovima i dopuštenjima pogledajte stranicu 34.

PROMJENE KODEKSA POVEZANE S DEFINICIJOM ANGAŽIRANOG TIMA I REVIZIJAMA GRUPA

(ČISTA VERZIJA)

SADRŽAJ

POGLAVLJE 1. – PROMJENE MEĐUNARODNIH STANDARDA NEOVISNOSTI U VEZI S PROMJENOM DEFINICIJE ANGAŽIRANOG TIMA I REVIZIJAMA GRUPE	5
POGLAVLJE 2. – USKLAĐUJUĆE IZMJENE I DOPUNE ODJELJKA 360. KODEKSA RADI USKLAĐIVANJA S TERMINOLOGIJOM MREVS-A 600 (IZMIJENJEN).....	154
POGLAVLJE 3. – USKLAĐUJUĆE IZMJENE I DOPUNE PROMIENJENIH ODREDBI O USLUGAMA BEZ IZRAŽAVANJA UVJERENJA (ENG. NON-ASSURANCE SERVICES - NAS) OBJAVLJENE U TRAVNJU 2021.	176
POGLAVLJE 4. – USKLAĐUJUĆE IZMJENE I DOPUNE KODEKSA KOJE PROIZLAZE IZ PROMJENE DEFINICIJE ANGAŽIRANOG TIMA.....	187
POGLAVLJE 5. – POSLJEDIČNE IZMJENE KODEKSA POVEZANE S UPRAVLJANJEM KVALITETOM	243
POGLAVLJE 6. – PROMJENE POJMOVNIKA	287
POGLAVLJE 7. – PROMJENE POJMOVNIKA KOJE PROIZLAZE IZ ODOBRENIH PROMJENA DEFINICIJA UVRŠTENOG SUBJEKTA I SUBJEKTA OD JAVNOG INTERESA	321
DATUM STUPANJA NA SNAGU	332

Poglavlje 1. – Promjene Međunarodnih standarda neovisnosti u vezi s promjenom definicije angažiranog tima i revizijama grupe

DIO 4A. – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE REVIZIJE I UVIDA

Uvod

Opće odredbe

400.1 U javnom je interesu i Kodeks zahtijeva da profesionalni računovođe u javnoj praksi budu neovisni kad obavljaju angažmane revizije i uvida.

400.2. Ovaj dio primjenjuje se i na angažmane revizije i na angažmane uvida ako nije drugačije navedeno. Pojmovi 'revizija', 'revizijski tim', 'revizijski angažman', 'klijent revizije' i 'revizorsko izvješće' primjenjuju se u jednakom značenju i na uvid, tim za uvid, angažman uvida, klijent usluge uvida, te izvješće o uvidu.

[....]

400.6. Kod obavljanja angažmana revizije Kodeks zahtijeva od društava da se pridržavaju osnovnih načela i budu neovisna. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji pokazuju na koji način treba primijeniti konceptualni okvir kako bi se održala neovisnost tijekom obavljanja tih angažmana. Konceptualni okvir iz odjeljka 120. primjenjuje se na neovisnost na isti način kao i na osnovna načela iz odjeljka 110. Odjeljak 405. uređuje posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji se primjenjuju u reviziji grupe.

400.7. Ovaj dio opisuje:

- (a) činjenice i okolnosti, uključujući profesionalne aktivnosti, interese i odnose koji stvaraju ili bi mogli stvoriti prijetnje neovisnosti;
- (b) potencijalne radnje, uključujući zaštitne mjere, koje bi se mogle pokazati primjerenima za postupanje s takvim prijetnjama; i
- (c) određene situacije u kojima prijetnje nije moguće ukloniti ili u kojima nema zaštitnih mjera koje bi ih mogle reducirati na prihvatljivu razinu.

Angažirani tim i revizijski tim

400.8. Ovaj se dio odnosi na sve članove revizijskog tima, uključujući članove angažiranog tima.

400.9. Angažirani tim za revizijski angažman uključuje sve partnere i osoblje u društvu koji obavljaju revizijski posao na angažmanu te sve druge pojedince koji obavljaju revizijske postupke koji su iz:

- (a) umreženog društva; ili
- (b) društva koje nije umreženo društvo ili drugog pružatelja usluga.

Na primjer, pojedinac iz revizorskog društva koji obavlja revizijske postupke na financijskim informacijama komponente za potrebe revizije grupe član je angažiranog tima za reviziju grupe.

400.10. U MSUK-u 1, pružatelj usluga uključuje pojedinca ili organizaciju izvan društva koja daje resurs koji se koristi u obavljanju angažmana. Pružatelji usluga isključuju društvo, umreženo društvo ili druge strukture ili organizacije u mreži.

400.11. Revizijski angažman može uključivati stručnjake unutar društva ili angažirane od strane društva, umreženog društva ili revizorskog društva komponente koje nije u mreži kojoj pripada revizorsko društvo grupe i koji pomažu u angažmanu. Ovisno o ulozi pojedinaca, oni mogu biti članovi angažiranog tima ili revizijskog tima. Na primjer:

- Pojedinci sa stručnošću u specijaliziranom području računovodstva ili revizije koji obavljaju revizijske postupke članovi su angažiranog tima. To uključuje, na primjer, pojedince sa stručnošću u obračunu poreza na dohodak ili u analizi složenih informacija proizvedenih automatiziranim alatima i tehnikama u svrhu utvrđivanja neuobičajenih ili neočekivanih odnosa.
- Pojedinci unutar društva ili angažirani od strane društva koji imaju izravan utjecaj na ishod revizijskog angažmana putem savjetovanja o tehničkim ili specifičnim industrijskim pitanjima, transakcijama ili događajima za angažman članovi su revizijskog tima, ali ne i članovi angažiranog tima.

Međutim, pojedinci koji su vanjski stručnjaci nisu ni članovi angažiranog tima ni članovi revizijskog tima.

400.12. Ako revizijski angažman podliježe pregledu kvalitete angažmana, pregledavatelj kvalitete angažmana i sve druge osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana članovi su revizijskog tima, ali ne i članovi angažiranog tima.

Subjekti od javnog interesa

400.13. Neki od zahtjeva i materijala za primjenu koji su sadržani u ovom dijelu odražavaju opseg javnog interesa za određene subjekte koji se definiraju kao subjekti od javnog interesa. Društva se potiču na utvrđivanje hoće li i dodatne subjekte ili određene kategorije subjekata tretirati kao subjekte od javnog interesa jer uključuju velik broj i širok spektar dionika. Čimbenici koje treba uzeti u razmatranje uključuju:

- vrstu poslovne djelatnosti, kao što je držanje imovine u fiducijarnom svojstvu za veliki broj sudionika. Primjeri bi mogli uključivati financijske institucije poput banaka i društava za osiguranje, te fondova mirovinskog osiguranja.
- veličinu;
- broj zaposlenih.

400.14. (...)

[Kao dio konačnog objavljenog teksta "Promjene definicije uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa", IESBA je odobrila izmjene pododjeljka "Subjekti od javnog interesa" koje će stupiti na snagu u

prosincu 2024. Numeriranje ovih odobrenih točaka i upućivanja na njih ažurirat će se u skladu s gornjim izmjenama odjeljka 400.]

ODJELJAK 405.

REVIZIJE GRUPA

Uvod

- 405.1. Odjeljak 400. zahtijeva da društvo bude neovisno pri obavljanju revizijskog angažmana i da primijeni konceptualni okvir naveden u odjeljku 120. za utvrđivanje, procjenu i rješavanje prijetnji neovisnosti. U ovom se odjeljku navode posebni zahtjevi i materijali za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira pri obavljanju revizijskog angažmana za grupu.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- 405.2. P1. MRevS-ovi se primjenjuju na reviziju financijskih izvještaja grupe. MRevS 600 (izmijenjen) uređuje posebna razmatranja koja se primjenjuju na reviziju financijskih izvještaja grupe, uključujući slučaj kad su uključeni revizori komponenti. MRevS 600 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera za grupu preuzimanje odgovornost za to da revizori komponenti potvrde svoje razumijevanje i hoće li se pridržavati relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući one zahtjeve koji se odnose na neovisnost, a koji se primjenjuju na reviziju grupe. Zahtjevi u pogledu neovisnosti iz standarda MRevS 600 (izmijenjen) ili drugih relevantnih revizijskih standarda koji se primjenjuju na revizije grupe koji su jednakovrijedni standardu MRevS 600 (izmijenjen) navedeni su u ovom odjeljku.
- 405.2. P2. Revizorsko društvo komponente koje sudjeluje u revizijskom angažmanu grupe može zasebno izdati revizorsko mišljenje o financijskim izvještajima revizijskog klijenta koji je komponenta. Ovisno o okolnostima, revizorsko društvo komponente možda će morati ispuniti različite zahtjeve u pogledu neovisnosti pri obavljanju revizije za reviziju grupe i posebno za izdavanje revizorskog mišljenja o financijskim izvještajima klijenta koji je komponenta iz zakonskih, regulativnih ili drugih razloga.

Komunikacija između revizorskog društva grupe i revizorskog društva komponente

- Z405.3.** MRevS 600 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera grupu preuzimanje odgovornosti za to da revizor komponente bude upoznat s relevantnim etičkim zahtjevima koji su primjenjivi s obzirom na vrstu i okolnosti revizijskog angažmana grupe. Kad upoznaje revizorsko društvo s relevantnim etičkim zahtjevima, društvo za reviziju grupe mora u primjerenom vremenu dostavljati potrebne informacije kako bi revizorsko društvo komponente moglo ispuniti svoje obveze iz ovog odjeljka.
- 405.3. P1. Primjeri pitanja o kojima revizorsko društvo grupe može komunicirati uključuju:
- pitanje o tome je li klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa i koji se relevantni etički zahtjevi primjenjuju na revizijski angažman za grupu;
 - povezane subjekte i druge komponente unutar klijenta revizije grupe koje su

relevantne za razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na revizorsko društvo i članove revizorskog tima grupe unutar tog društva ili angažirane od strane tog društva;

- razdoblje tijekom kojeg revizorsko društvo mora biti neovisno;
- pitanje o tome je li revizijski partner koji obavlja posao na komponenti za potrebe revizije grupe ključni partner za reviziju grupe.

Z405.4. MRevS 600 (izmijenjen) također zahtijeva od angažiranog partnera za grupu da zatraži od revizora komponente obavijest o tome je li revizor komponente ispunio relevantne etičke zahtjeve, uključujući one koji se odnose na neovisnost, a koji se primjenjuju na revizijski angažman grupe. Za potrebe ovog odjeljka, takav zahtjev mora uključivati priopćavanje:

- (a) svakog pitanja povezanog s neovisnošću koje zahtijeva značajnu prosudbu; i
- (b) u vezi s tim pitanjima, zaključak revizorskog društva komponente o tome jesu li prijetnje njegovoj neovisnosti na prihvatljivoj razini i obrazloženje tog zaključka.

405.4. P1. Ako angažirani partner za grupu skrene pozornost na pitanje koje ukazuje na postojanje prijetnje neovisnosti, MRevS 220 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera za grupu procjenu prijetnje i poduzimanje primjerene mjere.

Razmatranja neovisnosti primjenjiva na pojedince

Članovi revizijskog tima za grupu unutar ili angažirani od strane revizorskog društva grupe i njegovih umreženih društava

Z405.5. Članovi revizijskog tima grupe unutar društva za reviziju grupe i njegovih umreženih društava ili koji su angažirani od strane društva za reviziju grupe i njegovih umreženih društava moraju biti neovisni o klijentu revizije grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na revizijski tim.

Ostali članovi revizijskog tima grupe

Z405.6. Članovi revizijskog tima grupe unutar revizorskog društva komponente izvan mreže kojoj pripada društvo za reviziju grupe moraju biti neovisni od:

- (a) klijenta revizije komponente;
- (b) subjekta o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje; i
- (c) svakog subjekta nad kojim subjekt iz podtočke (b) ima izravnu ili neizravnu kontrolu, pod uvjetom da taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu nad klijentom koji je komponenta,

u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na revizijski tim.

Z405.7. U odnosu na povezane subjekte ili komponente unutar klijenta za reviziju grupe, osim onih obuhvaćenih točkom Z405.6., član revizijskog tima grupe unutar ili koji je angažiran od strane revizorskog društva komponente izvan mreže kojoj pripada revizorskog društvo grupe mora obavijestiti revizorsko društvo komponente o bilo kojem odnosu ili okolnosti za koje pojedinac zna ili ima razloga vjerovati, može stvoriti prijetnju neovisnosti pojedinca u kontekstu revizije grupe.

405.7. P1. Primjeri odnosa ili okolnosti koje uključuju pojedinca ili bilo kojeg od članova uže obitelji pojedinca, kako je primjenjivo, koji su relevantni za razmatranje pojedinca pri usklađivanju s točkom Z405.7 uključuju:

- izravan ili značajan neizravni financijski interes u subjektu koji ima kontrolu nad klijentom revizije grupe ako je klijent revizije grupe značajan za taj subjekt (vidjeti odjeljak 510.).
- zajam ili jamstvo koje uključuje: (vidjeti odjeljak 511.)
 - subjekt koji nije banka ili slična institucija, osim ako je zajam ili jamstvo nebitno; ili
 - banku ili sličnu instituciju, osim ako se zajam ili jamstvo daje u skladu s uobičajenim postupcima i uvjetima kreditiranja.
- poslovni odnos koji je značajan ili uključuje značajan financijski interes (vidjeti odjeljak 520.).
- člana uže obitelji koji je: (vidi odjeljak 521)
 - direktor ili službenik subjekta; ili
 - zaposlenik koji može imati značajan utjecaj na pripremu računovodstvene evidencije ili financijskih izvještaja subjekta.
- pojedinca koji radi ili je nedavno radio kao: (vidi odjeljke 522 i 523)
 - direktor ili službenik subjekta; ili
 - zaposlenik koji može imati značajan utjecaj na pripremu računovodstvene evidencije ili financijskih izvještaja subjekta.

Z405.8. Po primitku obavijesti kako je navedeno u točki Z405.7, revizorsko društvo komponente mora procijeniti i razriješiti sve prijetnje neovisnosti nastale zbog odnosa ili okolnosti pojedinca.

Razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na revizorsko društvo grupe

Z405.9. Društvo za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu za reviziju grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na društvo.

Razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na umrežena društva revizorskog društva grupe

Z405.10. Umreženo društvo iz mreže društva za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu revizije grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na umreženo društvo.

Razmatranja o neovisnosti primjenjiva na revizorska društva izvan mreže revizorskog društva grupe

Svi klijenti revizije grupe

Z405.11. Revizorsko društvo komponente izvan mreže revizorskog društva grupe mora:

- (a) biti neovisno o klijentu koji je komponenta u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovom dijelu koji se primjenjuju na društvo u odnosu na sve klijente revizije;
- (b) primjenjivati relevantne zahtjeve iz točke Z510.4. podtočke (a), Z510.7. i Z510.9. u

odnosu na financijske interese u subjektu o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje; i

- (c) primijeniti relevantne zahtjeve iz odjeljka 511. u pogledu zajmova i jamstava koji uključuju subjekt o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje.

Z405.12. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe zna ili ima razloga vjerovati da je odnos ili okolnost koja uključuje klijenta revizije grupe, osim onih navedenih u točkama Z405.11. (b) i (c), relevantna za ocjenu neovisnosti revizorskog društva u odnosu na klijenta koji je komponenta, revizorsko društvo komponente mora uključiti taj odnos ili okolnost pri utvrđivanju, procjenjivanju i rješavanju prijetnji neovisnosti.

Z405.13. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe zna ili ima razloga vjerovati da odnos ili okolnost društva unutar mreže društva za reviziju komponente s klijentom koji je komponenta ili klijentom za reviziju grupe predstavlja prijetnju neovisnosti društva za revizore koji je sastavni dio, revizorsko društvo mora procijeniti i riješiti svaku takvu prijetnju.

Razdoblje tijekom kojeg se zahtijeva neovisnost

405.14. P1. Upućivanja na financijske izvještaje i revizorsko izvješće u točkama Z400.30 i 400.30 P1 označavaju financijske izvještaje grupe i revizorsko izvješće o financijskim izvještajima grupe, kada se primjenjuju u ovom odjeljku.

Klijenti za reviziju grupe koji nisu subjekti od javnog interesa

Z405.15. Ako klijent revizije grupe nije subjekt od javnog interesa, revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu koji je komponenta revizije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovom dijelu koji se primjenjuju na klijente revizije koji nisu subjekti od javnog interesa za potrebe revizije grupe.

405.15. P1. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe obavlja i revizijski angažman za klijenta komponentu koja je subjekt od javnog interesa iz razloga koji nisu revizija grupe, na primjer zakonska revizija, na taj se posao primjenjuju zahtjevi u pogledu neovisnosti koji su relevantni za klijente revizije koji su subjekti od javnog interesa.

Klijenti za reviziju grupe koji su subjekti od javnog interesa

Usluge bez izražavanja uvjerenja

Z405.16. Podložno točki Z405.17, ako je klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa, revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe mora se pridržavati odredbe iz odjeljka 600. koje se primjenjuju na subjekte od javnog interesa u pogledu pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta.

405.16 A1 Ako je klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa, revizorskom društvu komponente izvan mreže revizorskog društva grupe zabranjeno je, na primjer:

- pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga klijentu koji nije subjekt od javnog interesa (vidi pododjeljak 601.);
- oblikovanje sustava informacijske tehnologije ili njegovog aspekta za klijenta revizije

koji je komponenta i koji nije subjekt od javnog interesa ako takav sustav informacijske tehnologije generira informacije za računovodstvene evidencije ili financijske izvještaje klijenta revizije komponente (vidjeti pododjeljak 606.);

- djelovanje u ulozi zagovaratelja za klijenta koji je komponenta i koji nije subjekt od javnog interesa u rješavanju spora ili parnice pred tribunalom ili sudom (vidi pododjeljak 608).

405.16 A2 Financijske informacije na kojima revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže revizorskog društva grupe obavlja revizijske postupke relevantne su za procjenu prijetnje temeljem samoprovjere koja bi mogla nastati pružanjem usluge bez izražavanja uvjerenja od strane revizorskog društva, a time i za primjenu odjeljka 600. Na primjer, ako su revizijski postupci revizorskog društva komponente ograničeni na određenu stavku kao što su zalihe, rezultati bilo koje usluge bez izražavanja uvjerenja koji čine dio računovodstvene evidencije ili financijskih informacija povezanih s računovodstvom zaliha ili internim kontrolama nad njima ili utječu na njih relevantni su za procjenu prijetnje temeljem samoprovjere.

Z405.17. Iznimno od točke Z405.16., revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe može klijentu koji je komponenta pružiti uslugu bez izražavanja uvjerenja koja nije zabranjena u skladu s odjeljkom 600. bez priopćavanja informacija o predloženoj usluzi bez izražavanja uvjerenja onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe ili bez pribavljanja njihove suglasnosti u vezi s pružanjem te usluge kako je navedeno u točkama Z600.21. do Z600.24.

Ključni revizijski partneri

Z405.18. Angažirani partner za grupu mora utvrditi je li revizijski partner koji obavlja revizijski posao na komponenti za potrebe revizije grupe ključni partner za reviziju grupe. Ako je tako, angažirani partner za grupu mora:

- (a) priopćiti to određenje tom pojedincu; i
- (b) naznačiti:
 - (i) u slučaju svih klijenata revizije grupe, da pojedinac podliježe točki Z411.4., i
 - (ii) u slučaju klijenata revizije grupe koji su subjekti od javnog interesa, da taj pojedinac također podliježe točkama Z524.6, Z540.5(c) i Z540.20.

405.18. P1. Ključni revizijski partner donosi ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja grupe o kojima revizorsko društvo grupe izražava mišljenje u reviziji grupe.

Promjene u komponentama

Svi klijenti revizije grupe

Z405.19. Kad subjekt koji nije povezani subjekt postane komponenta klijenta revizije grupe, revizorsko društvo grupe primjenjuje točke od Z400.71. do Z400.76.

Promjene u revizorskim društvima komponente

Svi klijenti revizije grupe

- 405.20. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima revizorsko društvo grupe zahtijeva od drugog društva da obavi revizijski posao kao revizorsko društvo komponente tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, na primjer, zbog spajanja ili stjecanja klijenta. Prijetnja neovisnosti revizorskog društva može biti stvorena zbog:
- (a) financijskih ili poslovnih odnosa revizorskog društva s klijentom koji je komponenta tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, ali prije nego što revizorsko društvo komponente pristane obaviti revizijski posao; ili
 - (b) prethodnih usluga koje je klijentu revizije komponente pružalo revizorsko društvo komponente.
- 405.20. P2. U točkama 400.31. od P1 do P3 navode se materijali za primjenu koji se primjenjuju na procjenu revizorskog društva komponente o prijetnjama neovisnosti ako je revizorsko društvo komponente pružilo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, ali prije nego što revizorsko društvo komponente započne obavljati revizijski posao za potrebe revizije grupe, a ta usluga ne bi bila dopuštena tijekom razdoblja angažmana.
- 405.20. P3. Točka 400.31 P4 navodi materijale za primjenu koji se primjenjuju na procjenu revizorskog društva komponente o prijetnjama neovisnosti ako je revizorsko društvo komponente pružilo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta prije razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe.

Klijenti revizije grupe koji su subjekti od javnog interesa

- 405.21. P1. Točke Z400.32. i 400.32 P1 primjenjuju se kad revizorsko društvo komponente pristane obavljati revizijski posao za potrebe revizije grupe u odnosu na klijenta revizije grupe koji je subjekt od javnog interesa ako je revizorsko društvo komponente prethodno pružalo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta.
- 405.21. P2. Točke Z600.25. i 600.25. P1 primjenjuju se u vezi s uslugom bez izražavanja uvjerenja koju trenutačno pruža ili je tu uslugu ranije pružilo revizorsko društvo komponente revizijskom klijentu kad klijent revizije grupe naknadno postane subjekt od javnog interesa.

Povreda odredbe o neovisnosti u revizorskom društvu komponente

- 405.22 P1 Povreda odredbe iz ovog odjeljka može se dogoditi unatoč tome što revizorsko društvo ima sustav upravljanja kvalitetom oblikovan za ispunjavanje zahtjeva neovisnosti. Točke Z405.23. do Z405.29. relevantne su za utvrđivanje od strane revizorskog društva grupe o tome bi li moglo koristiti rad revizorskog društva ako je došlo do povrede u revizorskom društvu komponente.
- 405.22. P2. U slučaju povrede u revizorskom društvu komponente koje je dio mreže revizorskog društva grupe, točke Z400.80. do Z400.89. primjenjuju se i na revizorsko društvo grupe u vezi s revizijom grupe, prema tome što je primjenjivo.

Kad revizorsko društvo utvrdi povredu

- Z405.23.** Ako revizorsko društvo komponente zaključi da je došlo do povrede ovog odjeljka, revizorsko

društvo komponente mora:

- (a) prekinuti, suspendirati ili ukloniti interes ili odnos koji je prouzročio povredu i razriješiti posljedice povrede;
- (b) ocijeniti značajnost povrede i njezin utjecaj na objektivnost i sposobnost revizorskog društva za obavljanje revizijskog posla za potrebe revizije grupe;
- (c) ovisno o značajnosti povrede, utvrditi je li moguće poduzeti mjeru kojom se na zadovoljavajući način razrješavaju posljedice povrede i može li se takva mjera poduzeti te je li primjerena s obzirom na okolnosti; i
- (d) odmah u pisanom obliku obavijestiti angažiranog partnera za grupu o povredi, uključujući procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti povrede i sve predložene ili poduzete mjere za razrješavanje posljedica povrede.

405.23. P1. U točkama 400.80. P2 i P3 navode se materijali za primjenu relevantni za procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti i učinku povrede na objektivnost revizorskog društva komponente i sposobnost tog društva za izdavanje mišljenja ili zaključak o revizijskom poslu obavljenom na komponenti za potrebe revizije grupe te razmatranje svih mjera koje bi se mogle poduzeti kako bi se na zadovoljavajući način uklonile posljedice povrede.

Z405.24. Nakon primitka obavijesti revizorskog društva komponente o povredi, angažirani partner za grupu mora:

- (a) pregledati procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti povrede i njezinom utjecaju na objektivnost revizorskog društva komponente te sve mjere koje se mogu poduzeti ili koje su poduzete za rješavanje posljedica povrede;
- (b) ocijeniti sposobnost revizorskog društva grupe da koristi rad revizorskog društva komponente za potrebe revizije grupe; i
- (c) utvrditi postoji li potreba za bilo kakvim daljnjim mjerama.

Z405.25. Pri primjeni točke Z405.24., angažirani partner za grupu mora primijeniti profesionalnu prosudbu i uzeti u obzir bi li razumna i obaviještena treća strana vjerojatno zaključila da je objektivnost revizorskog društva komponente narušena te stoga revizorsko društvo grupe ne može koristiti rad revizorskog društva komponente za potrebe revizije grupe.

405.25. P1. Ako angažirani partner za grupu utvrdi da je revizorsko društvo komponente na zadovoljavajući način razriješilo posljedice povrede i da objektivnost revizorskog društva komponente nije narušena, revizorsko društvo grupe može nastaviti koristiti rad revizorskog društva komponente za reviziju grupe. U određenim okolnostima, angažirani partner za grupu može utvrditi da su potrebne dodatne mjere kako bi se na zadovoljavajući način razriješila povreda kako bi se mogao koristiti rad revizorskog društva komponente. Primjeri takvih mjera uključuju obavljanje posebnih postupaka od strane revizorskog društva grupe na područjima pogođenima povredom ili zahtijevanje od revizorskog društva komponente da obavi primjerene korektivne radove na pogođenim područjima.

405.25. P2. MRevS 600 (izmijenjen) navodi da ako je došlo do povrede od strane revizora komponente, a povreda nije na zadovoljavajući način razriješena, revizor grupe ne može koristiti rad tog revizora komponente. U tim okolnostima angažirani partner za grupu mogao bi pronaći druge načine za pribavljanje potrebnih revizijskih dokaza za financijske informacije klijenta koji je

komponenta. Primjeri takvih mjera uključuju obavljanje potrebnih revizijskih poslova na financijskim informacijama klijenta – komponente od strane revizorskog društva grupe ili zahtijevanje od drugog revizorskog društva komponente da obavi takav revizijski posao.

Rasprava s onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe

405.26. P1. U odnosu na povrede koje je počinilo revizorsko društvo komponente koje je unutar mreže revizorskog društva grupe, primjenjuje se točka Z400.84.

Z405.27. U pogledu povreda koje je počinilo revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže društva za obavljanje revizije grupe, revizorsko društvo grupe mora raspraviti s onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe:

- (a) procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti i utjecaju povrede na objektivnost revizorskog društva komponente, uključujući vrstu i trajanje povrede, te mjere koje se mogu poduzeti ili su poduzete; i
- (b) pitanje o tome:
 - (i) hoće li se na zadovoljavajući način razriješiti ili su razriječene posljedice povrede; ili
 - (ii) hoće li revizorsko društvo grupe koristiti druga sredstva za pribavljanje potrebnih revizijskih dokaza o financijskim informacijama klijenta - komponente.

Takva se rasprava mora održati što je prije moguće, osim ako su osobe zadužene za upravljanje odredile alternativni vremenski raspored za izvještavanje o manje značajnim povredama.

Z405.28. Revizorsko društvo grupe mora u pisanom obliku obavijestiti osobe zadužene za upravljanje klijentom revizije grupe o svim pitanjima o kojima se raspravlja u skladu s točkom Z405.27. i pribaviti suglasnost onih koji su zaduženi za upravljanje da se mogu poduzeti mjere, ili da su poduzete mjere, za razrješavanje posljedice povrede na zadovoljavajući način.

Z405.29. Ako se osobe zadužene za upravljanje ne slažu s time da bi se mjerom koja se može poduzeti, ili koja je poduzeta, na zadovoljavajući način razriješile posljedice povrede u revizorskom društvu komponente, društvo za reviziju grupe ne smije koristiti posao koji je obavilo revizorsko društvo komponente za svrhe revizije grupe.

Poglavlje 2. – Usklađujuće izmjene i dopune odjeljka 360. Kodeksa radi usklađivanja s terminologijom MRevS-a 600 (izmijenjen)

3. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 360.

REAGIRANJE NA NEPRIDRŽAVANJE ZAKONA I REGULATIVE

....

Komunikacija u odnosu na grupe

Z360.16. Profesionalni računovođa koji u bilo kojoj od sljedeće dvije situacije u kontekstu grupe postane svjestan nepridržavanja ili sumnje na nepridržavanje mora o tom pitanju obavijestiti angažiranog partnera za grupu, osim ako to nije zabranjeno zakonom ili regulativom:

- (a) računovođa obavlja revizijski posao povezan s komponentom za svrhe revizije grupe; ili
- (b) računovođa je angažiran radi obavljanja revizije financijskih izvještaja pravnog subjekta ili poslovne jedinice koja je dio grupe za svrhe koje nisu revizija grupe kao što je, na primjer, zakonska revizija.

Komunikacija s partnerom na angažmanu za grupu mora biti obavljena kao dodatno postupanje povrh postupanja koje je predviđeno odredbama ovog odjeljka u odnosu na predmetno pitanje.

360.16. P1. Svrha navedene komunikacije je da se partneru na angažmanu grupe omogući informiranje o predmetnom pitanju i utvrdi, u kontekstu revizije grupe, je li pitanje potrebno razriješiti i, ako je potrebno, kako to učiniti u skladu s odredbama ovog odjeljka. Zahtjev za komunikacijom iz točke Z360.16. primjenjuje se bez obzira na to jesu li angažirani partner za grupu i profesionalni računovođa iz istog društva ili mreže ili ne.

Z360.17. Ako angažirani partner za grupu postane svjestan nepridržavanja ili sumnje na nepridržavanje tijekom revizije grupe, dužan je razmotriti bi li to pitanje moglo biti relevantno za:

- (a) za jednu ili više komponenti koje podliježu revizijskom poslu u svrhe revizije grupe; ili
- (b) za jednog ili više pravnih subjekata ili poslovnih jedinica koje su dio grupe i čiji financijski izvještaji su predmet revizije za svrhe koje nisu revizija grupe kao što je, na primjer, zakonska revizija.

Opisano razmatranje mora se obaviti kao dodatno povrh postupanja u odnosu na predmetno pitanje u kontekstu revizije grupe koje je predviđeno odredbama ovog odjeljka.

Z360.18. Ako bi nepridržavanje ili sumnja na nepridržavanje mogla biti relevantna za jednu ili više komponenti iz točke Z360.17 (a) i pravne subjekte i poslovne jedinice navedene u točki Z360.17. (b), angažirani partner za grupu mora poduzeti korake kako bi o tome obavijestio osobe koje obavljaju revizijski posao na tim komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama osim ako to nije zabranjeno zakonom ili regulativom. Ako je to potrebno, angažirani partner za grupu mora osigurati postavljenje primjerenih upita (menadžmentu ili na osnovi javnih podataka) o tome jesu li pravni subjekti ili poslovne jedinice iz točke Z360.17. (b) predmet revizije i, ako jesu, u mjeri u kojoj je to praktično moguće, utvrditi identitet revizora.

360.18. P1. Svrha ove komunikacije jest da osobe odgovorne za revizijski posao na komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama dobiju informacije o predmetnom pitanju i mogu odlučiti je li pitanje potrebno razriješiti i, ako je potrebno, kako to učiniti u skladu s odredbama ovog odjeljka. Zahtjev za komuniciranjem primjenjuje se bez obzira na to jesu li društvo angažiranog partnera za grupu ili mreža tog partnera iste ili različite od društava ili mreža onih koji obavljaju revizijski posao na komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama.

....

Poglavlje 3. – Usklađujuće izmjene i dopune promijenjenih odredbi o uslugama bez izražavanja uvjerenja (eng. Non-assurance Services - NAS) objavljene u travnju 2021.

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Z400.31. Ako subjekt postane klijent revizije tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima o kojima će društvo izraziti mišljenje, društvo mora utvrditi stvaraju li bilo kakve prijetnje neovisnosti:

- (a) financijski ili poslovni odnosi s klijentom revizije koji su postojali tijekom ili nakon razdoblja koje je obuhvaćeno financijskim izvještajima, ali prije prihvatanja revizijskog angažmana; ili
- (b) prethodne usluge koje je društvo ili umreženo društvo pružilo klijentu revizije.

...

Poglavlje 4. – Usklađujuće izmjene i dopune Kodeksa koje proizlaze iz promjene definicije angažiranog tima

DIO 3. – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 300.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Rješavanje prijetnji

...

Primjeri zaštitnih mjera

300.8. P2. Zaštitne mjere razlikuju se ovisno o činjenicama i okolnostima. Primjeri radnji koje u određenim okolnostima mogu biti zaštitne mjere kod razrješavanja prijetnji:

- ...
- korištenjem različitih partnera i timova koji odgovaraju različitim nadređenim osobama radi pružanja usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga s izražavanjem uvjerenja mogle bi se razriješiti prijetnje temeljem samoprovjere, zagovaranja ili zbliženosti;
- ...

ODJELJAK 310.

SUKOBI INTERESA

...

Utvrđivanje sukoba

...

Prijetnje nastale iz sukoba interesa

...

310.8. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao zaštitne mjere kod razrješavanja prijetnji stvorenih sukobom interesa uključuju:

- angažiranje odvojenih timova kojima su dane jasne politike i postupci čuvanja povjerljivosti podataka;
- ...

Povjerljivost

...

Ako bi objavljivanje radi pribavljanja suglasnosti predstavljalo povredu povjerljivosti

Z310.12. Ako bi objavljivanje određenih informacija u svrhu dobivanja izričite suglasnosti dovelo do povrede povjerljivosti i ako, prema tome, nije moguće dobiti tu suglasnost, društvo mora prihvatiti ili nastaviti rad na angažmanu samo onda ako:

- (a) društvo ne djeluje u ulozi obrane za jednog klijenta koji je protiv drugog klijenta u istom predmetu;
- (b) su uvedene određene mjere kako bi se spriječilo objavljivanje povjerljivih informacija između timova koji rade za dva klijenta; i

...

Dokumentiranje

Z310.13. U okolnostima iz točke Z310.12., profesionalni računovođa mora dokumentirati:

- (a) vrstu okolnosti, uključujući ulogu koju će računovođa imati;
- (b) konkretne uspostavljene mjere za sprječavanje otkrivanja informacija između timova koji rade za dva klijenta; i

...

ODJELJAK 320.

PROFESIONALNA IMENOVANJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Prihvatanje klijenta i angažmana

Opće odredbe

...

- 320.3. P3. Prijetnja pridržavanju načela profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje temeljem osobnog interesa stvara se onda kad tim nema ili ne može steći kompetencije potrebne za pružanje profesionalnih usluga.

...

MEĐUNARODNI STANDARDI NEOVISNOSTI

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Razdoblje u kojem se zahtijeva neovisnost

...

- 400.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kad angažirani tim započne obavljati reviziju, a završava kada se izda revizorsko izvješće. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kad jedna strana obavijesti drugu o prestanku profesionalnog odnosa ili kad se izda završno revizorsko izvješće.

...

- 400.31 A1 Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu revizije pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima, ali prije nego angažirani tim započne obavljati reviziju, a ta usluga ne bi bila dopuštena tijekom razdoblja angažmana.

...

ODJELJAK 510.

FINANCIJSKI INTERESI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Financijski interesi koje imaju društvo, umreženo društvo, članova revizijskog tima i druge osobe

...

- 510.4. P1. Ured u kome angažirani partner obavlja poslove u vezi s revizijskim angažmanom ne mora nužno biti ured u koji je partner raspoređen. Ako angažirani partner nije smješten u istim uredskim prostorijama kao i ostali članovi angažiranog tima, potrebno je primijeniti profesionalnu prosudbu radi utvrđivanja u kojem uredu partner obavlja poslove koji se tiču angažmana.

...

PODODJELJAK 605. – USLUGE UNUTARNJE REVIZIJE (IZ PROMIJENJENE OBJAVE NAS-A)

Uvod

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

605.4. P2. Ako društvo kod obavljanja revizijskog angažmana koristi rad unutarnje revizije, MRevS-ovi zahtijevaju obavljanje postupaka kojima će se procijeniti adekvatnost tog rada. Slično tome, ako društvo ili umreženo društvo prihvati angažman pružanja usluga unutarnje revizije klijentu revizije, rezultati tih usluga mogli bi se koristiti u obavljanju vanjske revizije. Ovo bi moglo stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere jer postoji mogućnost da će angažirani tim koristiti rezultate unutarnje revizije za potrebe revizijskog angažmana bez:

- (a) primjerenog ocjenjivanja tih rezultata; ili
- (b) primjene iste mjere profesionalnog skepticizma koju bi primjenjivali da su poslove unutarnje revizije obavljale osobe koje nisu djelatnici društva.

605.4. P3. Čimbenici koji su relevantni za utvrđivanje prijetnje temeljem samoprovjere stvorene pružanjem usluga unutarnje revizije klijentu revizije i za procjenjivanje razine takve prijetnje su:

- značajnost odnosnih iznosa u financijskim izvještajima;
- rizik pogrešnih prikazivanja povezanih s iznosima iz financijskih izvještaja;
- stupanj u kojem će se angažirani tim pouzdati u uslugu unutarnje revizije.

Kad se utvrdi prijetnja temeljem samoprovjere za klijenta revizije koji je subjekt od javnog interesa, primjenjuje se točka Z605.6.

...

DIO 4B. (IZMIJENJEN) – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 900.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Razdoblje u kojem se zahtijeva održati neovisnost

Z900.30. Neovisnost, koju zahtijeva ovaj dio, mora se održati tijekom:

- (a) trajanja angažmana; i
- (b) razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju.

900.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kad angažirani tim počne obavljati usluge s izražavanjem uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana, a završava kad se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kad jedna strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kad se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja, ovisno koje od toga pada kasnije.

...

Z900.32. Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju, ali prije nego angažirani tim počne obavljati usluge s izražavanjem uvjerenja, i ako ta usluga ne bi bila dopuštena za vrijeme trajanja angažmana. U takvim okolnostima, društvo je dužno procijeniti i razriješiti svaku prijetnju neovisnosti koju je usluga stvorila. Ako prijetnje nisu na prihvatljivoj razini, društvo će prihvatiti angažman samo ako se prijetnje reduciraju na prihvatljivu razinu.

...

Poglavlje 5. – Posljedične izmjene Kodeksa povezane s upravljanjem kvalitetom

MEĐUNARODNI STANDARDI NEOVISNOSTI

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 540.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA (UKLJUČUJUĆI ROTIRANJE PARTNERA) S KLIJENTOM REVIZIJE

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Svi klijenti revizije

...

Z540.4. Ako društvo odluči da se od nastalih prijetnji može zaštititi jedino isključenjem osobe iz revizijskog tima rotacijom, mora utvrditi odgovarajuće razdoblje tijekom kojeg ta osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima na tom revizijskom angažmanu;
- (b) obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; ili
- (c) imati izravan utjecaj na ishod tog revizijskog angažmana.

Ovo razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zblizenosti i osobnog interesa. Ako je riječ o subjektima od javnog interesa, također se primjenjuju točke od Z540.5. do Z540.20.

...

Ograničenja aktivnosti u razdoblju mirovanja

Z540.20. U relevantnom razdoblju mirovanja, osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima ili obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za revizijski angažman;
- (b) obavljati konzultacije s angažiranim timom ili s klijentom o stručnim ili pitanjima koji se tiču specifičnosti gospodarske djelatnosti, transakcija ili događaja koji utječu na revizijski angažman (osim razgovora s angažiranim timom a koji su ograničeni na obavljene poslove ili zaključke donesene u posljednjoj godini razdoblja aktivnog djelovanja te osobe ako je to relevantno za tu reviziju);
- (c) biti odgovorna za vođenje ili koordinaciju profesionalnih usluga koje društvo ili umreženo društvo pruža tom klijentu revizije ili nadzirati odnos društva ili umreženog društva s tim klijentom; ili

- (d) obavljati bilo koju drugu dužnost ili obavljati poslove u vezi s klijentom revizije koji nisu prethodno navedeni, uključujući pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja a koje bi dovele do toga da ta osoba:
 - (i) ima značajne ili učestale interakcije s višim menadžmentom ili onima koji su zaduženi za upravljanje; ili
 - (ii) izravno utječe na ishod revizijskog angažmana.

...

ODJELJAK 800.

IZVJEŠĆA O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POSEBNE NAMJENE S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni odnosi te obiteljski i osobni odnosi

Z800.10. Ako društvo obavlja kvalificirani revizijski angažman:

- (a) relevantne odredbe odjeljaka 510., 511., 520., 521., 522., 524. i 525. mora primjenjivati samo u odnosu na članove revizijskog tima, članove njihovih najužih obitelji i, kad je primjenjivo, članove njihovih užih obitelji;
- (b) dužno je utvrditi, ocijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti koje su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa navedenih u odjeljcima 510., 511., 520., 521., 522., 524. i 525., između klijenta revizije i sljedećih članova revizijskog tima:
 - (i) osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i
 - (ii) osobe koje obavljaju pregled ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman;
- (c) mora procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje revizijski tim ima razloga vjerovati kako su nastale zbog interesa i odnosa između klijenta revizije i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod revizijskog angažmana.

...

DIO 4B. (IZMIJENJEN) – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 940.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA S KLIJENTOM USLUGA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Z940.4. Ako se društvo odluči da je razinu nastalih prijetnji moguće razriješiti samo tako što će rotiranjem osoblja osobu isključiti iz tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja, mora utvrditi primjereno razdoblje tokom kojeg ta osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja;
- (b) obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za revizijski angažman; ili
- (c) ostvarivati izravan utjecaj na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja.

To razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zblizenosti ili osobnog interesa.

ODJELJAK 990.

IZVJEŠĆA S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

...

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni odnosi, obiteljski i osobni odnosi

Z990.7. Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja:

- (a) relevantne odredbe odjeljaka 910., 911., 920., 921., 922. i 924. mora primjenjivati samo u odnosu na članove angažiranog tima i članove njihovih najužih i užih obitelji;
- (b) dužno je utvrditi, ocijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti nastalim uslijed postojanja interesa i odnosa, navedenim u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924., između klijenta usluga s izražavanjem uvjerenja i sljedećih članova tima za izražavanje uvjerenja:
 - (i) oni koji pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i
 - (ii) oni koji obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; i

- (c) društvo je dužno procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje angažirani tim ima razloga vjerovati da su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa između klijenta usluga s izražavanjem uvjerenja i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, kao što je navedeno u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924.

...

Poglavlje 6. – Promjene Pojmovnika

Tim za izražavanje uvjerenja	(a) Svi članovi angažiranog tima koji radi na angažmanu za izražavanje uvjerenja. (b) sve druge osobe unutar društva ili koje su angažirane od strane društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući: (i) osobe koje preporučuju naknadu za angažiranog partnera ili koje obavljaju izravan nadzor, upravljaju ili na drugi način nadziru partnera na angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana; (ii) osobe koje obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima i specifičnostima za pojedine djelatnosti, transakcije ili događaje za potrebe angažmana s izražavanjem uvjerenja: i (iii) osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman.
------------------------------	---

Klijent revizije	Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman revizije. Ako je klijent revizije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se uvijek podrazumijevaju i s njime povezani subjekti. Ako klijent revizije nije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se podrazumijevaju oni povezani subjekti nad kojima klijent revizije ima izravnu ili neizravnu kontrolu (<i>vidjeti i točku Z400.20.</i>).
------------------	--

U dijelu 4A., pojam 'klijent revizije' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'klijenta uvida'.

U slučaju revizije grupe vidjeti definiciju klijenta revizije grupe.

Revizijski tim	(a) svi članovi angažiranog tima za angažman revizije; (b) sve druge osobe unutar društva ili koje su angažirane od strane društva, a koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana revizije, uključujući: i. osobe koje preporučuju nagradu za angažiranog partnera ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem tog angažmana, uključujući sve osobe koje su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do razine glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta); ii. osobe koje za angažman obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima i specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcija ili događaja za potrebe angažmana; i iii. osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; i (c) <i>bilo koji pojedinac</i> unutar umreženog društva koji može izravno utjecati na ishod angažmana revizije.
----------------	---

U dijelu 4A., pojam 'revizijski tim' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'tim za

uvid'. U slučaju revizije grupe, vidjeti definiciju revizijskog tima za grupu.

Komponenta	Subjekt, poslovna jedinica, funkcija ili poslovna aktivnost, ili neka njihova kombinacija, koju je utvrdio revizor grupe za potrebe planiranja i obavljanja revizijskih postupaka u reviziji grupe.
Klijent revizije komponente	Komponenta u vezi s kojom revizorsko društvo grupe ili revizorsko društvo komponente obavlja revizijski posao za potrebe revizije grupe. Kad je komponenta: (a) pravna osoba, klijent revizije komponente je subjekt i svi povezani subjekti nad kojima subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu; ili (b) poslovna jedinica, funkcija ili poslovna aktivnost (ili neka njihova kombinacija), klijent revizije komponente je pravna osoba ili subjekt kojima poslovna jedinica pripada ili u kojemu se obavlja funkcija ili poslovna aktivnost.
Revizorsko društvo komponente	Društvo koje obavlja revizijski posao u vezi s komponentom za potrebe revizije grupe.
Angažirani tim	Svi partneri i osoblje koji obavljaju angažman i svi drugi pojedinci koji obavljaju postupke na angažmanu, isključujući vanjske stručnjake i unutarnje revizore koji pružaju izravnu pomoć u angažmanu. <i>U dijelu 4A., pojam "angažirani tim" odnosi se na pojedince koji obavljaju postupke revizije ili uvida na revizijskom angažmanu ili angažmanu uvida, respektivno. Ovaj je pojam dodatno opisan u točki 400.9.</i> <i>MRevS 220 (izmijenjen) daje daljnje smjernice o definiciji angažiranog tima u kontekstu revizije financijskih izvještaja.</i> <i>MRevS 620 definira revizorovog stručnjaka kao pojedinca ili organizaciju koja posjeduje stručnost u području koje nije računovodstvo ili revizija, čiji rad u tom području revizor koristi kao pomoć revizoru u pribavljanju dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza. MRevS 620 uređuje odgovornosti revizora u vezi s radom takvih stručnjaka.</i> <i>MRevS 610 (izmijenjen 2013.) uređuje odgovornosti revizora ako revizor koristi rad unutarnjih revizora, uključujući korištenje unutarnjih revizora za pružanje izravne pomoći u revizijskom angažmanu.</i> <i>U dijelu 4B. pojam "angažirani tim" odnosi se na pojedince koji obavljaju postupke za izražavanje uvjerenja na angažmanu za izražavanje uvjerenja.</i>
Grupa	Izvještajni subjekt za koji se sastavljaju financijski izvještaji grupe.
Revizija grupe	Revizija financijskih izvještaja grupe.

Klijent revizije grupe	Subjekt na čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe obavlja revizijski angažman. Ako je subjekt uvršten na burzu, klijent revizije grupe uvijek će uključivati svoje povezane subjekte i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao. Ako subjekt nije subjekt uvršten na burzu, klijent revizije grupe uključuje povezane subjekte nad kojima taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao. <i>Vidjeti i točku Z400.20.</i>
Revizorsko društvo grupe	Društvo koje izražava mišljenje o financijskim izvještajima grupe.
Revizijski tim grupe	(a) Svi članovi angažiranog tima za reviziju grupe, uključujući pojedince unutar ili angažirane od strane revizorskih društava koji obavljaju revizijske postupke povezane s komponentama za svrhe revizije grupe; (b) svi ostali unutar revizorskog društva grupe ili angažirani od strane revizorskog društva koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe, uključujući: (i) one koji preporučuju naknadu ili koji obavljaju izravan nadzor, poslovodni ili drugi nadzor nad angažiranim partnerom za grupu u vezi s obavljanjem revizije grupe, uključujući one na svim uzastopno višim razinama iznad angažiranog partnera za grupu do pojedinca koji je viši ili poslovodni partner društva (glavni izvršni direktor ili ekvivalent); (ii) one koji pružaju konzultacije o tehničkim pitanjima ili pitanjima koja su specifična za industriju, transakcijama ili događajima za reviziju grupe; i (iii) one koji obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled u skladu s ciljem pregleda kvalitete angažmana za reviziju grupe; (c) svi drugi pojedinci unutar umreženog društva koje je dio mreže revizorskog društva grupe koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe; i (d) svi drugi pojedinci unutar revizorskog društva koje nije dio mreže revizorskog društva grupe, a koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe.
Angažirani partner za grupu	Angažirani partner koji je odgovoran za reviziju grupe.
Financijski izvještaji grupe	Financijski izvještaji koji uključuju financijske informacije više od jednog subjekta ili poslovne jedinice kroz postupak konsolidacije.
Ključni revizijski partner	Angažirani partner, pojedinac odgovoran za pregled kvalitete angažmana i drugi revizijski partneri, ako postoje, u angažiranom timu koji donose ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje. Ovisno o okolnostima i ulozi pojedinaca u reviziji, "ostali revizijski partneri" mogu uključivati, na primjer, angažirane partnere za određene

komponente u reviziji grupe, kao što su značajna ovisna društva ili dijelovi poslovanja.

Tim za uvid

- (a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu uvida; i
- (b) sve druge osobe unutar društva, ili koje je angažiralo društvo, koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida, uključujući:
 - i. osobe koje preporučuju nagradu, ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem angažmana, uključujući one koji su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta);
 - ii. osobe koje obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima za potrebe angažmana;
 - iii. osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana; i
- (c) svi drugi pojedinci unutar umreženog društva koji mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida.

Poglavlje 7. – Promjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa

Klijent revizije² Subjekt u odnosu na koji društvo obavlja revizijski angažman. Ako je klijent subjekt čijim vrijednosnim papirima se javno trguje, u skladu s točkama Z400.22. i Z400.23., klijent revizije uvijek uključuje svoje povezane subjekte. Ako klijent revizije nije subjekt čijim vrijednosnim papirima se javno trguje, klijent revizije uključuje one povezane subjekte nad kojima klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu. (*Vidjeti također točku Z400.27.*)

*U dijelu 4A., pojam "klijent revizije" jednako se primjenjuje na "klijent uvida".
U slučaju revizije grupe, vidjeti definiciju klijenta revizije grupe.*

Klijent revizije grupe Subjekt na čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe obavlja revizijski angažman. Ako se subjektovim vrijednosnim papirima javno trguje, klijent revizije grupe uvijek uključuje svoje povezane subjekte i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao. Ako se subjektovim vrijednosnim papirima javno ne trguje, klijent revizije grupe uključuje povezane subjekte nad kojima taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao.

Vidjeti i točku Z400.27.

² Predložene usklađujuće izmjene i dopune stupit će na snagu s promjenama definicije klijenta revizije u Konačnoj objavi: *Promjene definicije uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u Kodeksu*, od 11. travnja 2022.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

- Izmjene odjeljka 400. koje se odnose na promjene definicije angažiranog tima i nove odredbe u odjeljku 405. koje se odnose na revizije grupe (poglavlje 1.) bit će na snazi za revizije i uvide u financijske izvještaje i revizije financijskih izvještaja grupe za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma.
- Sljedeće usklađujuće i posljedične promjene stupit će na snagu od 15. prosinca 2023.:
 - usklađujuće izmjene i dopune odjeljka 360. radi usklađivanja s terminologijom MRevS-a 600 (izmijenjen) u poglavlju 2.;
 - usklađujuće izmjene i dopune revidiranih odredbi o uslugama vez izražavanja uvjerenja u odjeljku 400. u poglavlju 3.;
 - usklađujuće izmjene i dopune odjeljaka 300., 310., 320., 400., 510., 605. i 900. koje proizlaze iz promjena definicija angažiranog tima u poglavlju 4.;
 - posljedične izmjene i dopune odjeljaka 540., 800., 940. i 990. u poglavlju 5. koje su povezane s upravljanjem kvalitetom.
- Promjene Pojmovnika u poglavlju 6. stupaju na snagu:
 - za revizije i uvide u financijske izvještaje i revizije financijskih izvještaja grupe za razdoblja financijskih izvještaja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma;
 - za angažmane s izražavanjem uvjerenja, koji nisu revizija ni uvid, revizijski angažmani povezani s osnovnim predmetom koji obuhvaćaju razdoblja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma; inače, od 15. prosinca 2023.

Izmjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicije subjekta uvrštenog na burzu i subjekta od javnog interesa

- Izmjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u poglavlju 7. stupit će na snagu za revizije financijskih izvještaja i financijskih izvještaja grupe za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2024. ili nakon tog datuma.

Promjene definicije klijenta revizije u *Konačnoj objavi: Promjene definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u Kodeksu*, objavljenom 11. travnja 2022., stupit će na snagu s usklađujućim izmjenama u poglavlju 7.

Ranije usvajanje biti će dozvoljeno.

PRIJELAZNA ODREDBA

Za angažmane koji se ne odnose na usluge s izražavanjem uvjerenja koje je revizorsko društvo izvan mreže revizorskog društva grupe sklopilo s revizijskim klijentom koji je komponenta prije 15. prosinca 2023. i za koje je rad već započeo, revizorsko društvo komponente može nastaviti takve angažmane prema postojećim odredbama Kodeksa do njihovog dovršetka u skladu s izvornim uvjetima angažmana.

Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti), nacrt za raspravu, konzultacijske dokumente i druge publikacije IESBA, objavljuje i autorska prava ima IFAC.

IESBA, IFEA i IFAC ne prihvaćaju odgovornost za gubitak prouzročen bilo kojoj osobi koja postupa ili se suzdržava od djelovanja oslanjajući se na materijal iz ove publikacije, bez obzira na to je li takav gubitak uzrokovan nepažnjom ili na neki drugi način.

'International Ethics Standards Board for Accountants', "non-compliance with laws and regulations", "International Federation of Accountants", 'IESBA', 'IFAC' i logotip IESBA zaštitni su znakovi IFAC-a ili su registrirani zaštitni znakovi i uslužni znakovi IFAC-a u SAD-u i drugim zemljama. 'Međunarodna zaklada za etiku i reviziju' i 'IFEA' zaštitni su znakovi IFEA-e ili registrirani zaštitni znakovi i uslužni znakovi IFEA-e u SAD-u i drugim zemljama.

Autorska prava © veljača 2023. ima Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Sva prava pridržana. Za reprodukciju, pohranu ili prijenos ili za sličnu uporabu ovog dokumenta potrebno je pisano dopuštenje IFAC-a, osim ako se dokument koristi samo za pojedinačnu, nekomercijalnu uporabu. Kontaktirati permissions@ifac.org.

Ova Konačna objava: *Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa*, koja je izdana od International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), a objavljena od International Federation of Accountants (IFAC) u veljači 2023. na engleskom jeziku, Hrvatska revizorska komora je u ožujku 2025. prevela na hrvatski jezik i objavljuje uz dopuštenje IFAC-a. Postupak prevođenja Konačne objave: *Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa*, razmotrio je IFAC i prijevod je obavljen u skladu s dokumentom Izjava o politici – Politika prevođenja publikacija International Federation of Accountants. Odobreni tekst Konačne objave: *Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa* je ona verzija koju je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne preuzima nikakvu odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda niti za postupanje koje bi moglo proizaći iz njega.

Tekst na engleskom jeziku Konačna objava: *Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa* © 2023. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na hrvatskom jeziku Konačna objava: *Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa*. © 2025. IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: Final Pronouncement: *Revisions to the Code Relating to the Definition of Engagement Team and Group Audits, February 2023*

Kontaktirati Permissions@ifac.org za dozvolu za umnažanje, pohranjivanje, prosljeđivanje ili za slične uporabe ovog dokumenta.

Objavio:

International
Federation
of Accountants®

International
Ethics Standards
Board for Accountants®

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.ethicsboard.org